

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พัฒนาการมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของเด็กทุกคน พัฒนาการทางด้านอารมณ์เป็นพัฒนาการด้านหนึ่งของเด็กที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ ตามการเจริญเติบโตและสิ่งแวดล้อมของเด็ก พัฒนาการทางอารมณ์จะมีเพิ่มมากขึ้นตามวัยจากการเรียนรู้ของเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูหรือลอกเลียนแบบ อารมณ์ของเด็กวัยทารกจะเปลี่ยนแปลงง่ายตามสิ่งเร้า มีหลากหลายอารมณ์ เช่น อารมณ์โกรธ กลัว อิจฉาริษยา อยากรู้ อยากเห็น ดีใจ ร่าเริง และอารมณ์รัก (นิตยา คุชภักดี, 2551; พรทิพย์ ศิริบุรณพิพัฒนา, 2550) เด็กทารกเป็นวัยที่มีการเตรียมพร้อมสำหรับการรับรู้และการเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็น การช่วยเหลือ การส่งเสริม และพัฒนาให้เด็กมีอารมณ์ดี มีความสุข มีความรักและความอบอุ่น ได้กินอิ่ม นอนหลับ สุขสบาย ได้รับการเอาใจใส่ดูแลและสัมผัสที่อ่อนโยนนุ่มนวลเป็นรากฐานของความรู้สึกร่มเย็นในอารมณ์ มองโลกในแง่ดี พัฒนาความรู้สึกไว้วางใจผู้อื่นและสามารถปรับตัวได้ดีเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ (กัลยา นาคเพ็ชร, 2548)

พฤติกรรมอารมณ์ (Emotional Behaviors) ของทารกคือ พฤติกรรมการแสดงออกของทารกและจะแสดงออกเมื่อทารกมีอารมณ์หรือมีความรู้สึกต่าง ๆ ตามความต้องการ ตามสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดอารมณ์หรือความรู้สึก (ประพุทธ ศิริบุญ, 2552) โดยทารกทุกคนมีความต้องการ มีความรู้สึกที่แตกต่างกัน แต่จากทารกยังไม่สามารถสื่อสารเป็นคำพูดได้ จึงใช้การแสดงพฤติกรรมอารมณ์ ให้ผู้เลี้ยงดูได้เข้าใจความรู้สึกและความต้องการว่าได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างเหมาะสมหรือไม่อย่างไร (Sroufe, 1997) เช่น เมื่อทารกหิวและไม่ได้รับการตอบสนองจะแสดงอารมณ์โกรธ ทารกที่นอนหลับไม่เพียงพอบางครั้งเรียกว่านอนไม่เต็มตื่น มักจะแสดงอารมณ์หงุดหงิด หรือเมื่อมารดาส่งเสียงล้อเล่นด้วยทารกก็จะแสดงอารมณ์ ดีใจ สนุกสนานและร่าเริง เป็นต้น พฤติกรรมอารมณ์ของทารกจะสังเกตได้เมื่อทารกแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวออกมาให้เห็น จึงสามารถวัดและประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอารมณ์ได้ (นิตยา คุชภักดี, 2551; พรทิพย์ ศิริ บุรณพิพัฒนา, 2550) แต่ทารกอยู่ในวัยเด็กเล็กและมีพัฒนาการทางอารมณ์ไม่สมบูรณ์พอ ไม่สามารถสังเกตและวัดพัฒนาการทางอารมณ์ได้ชัดเจน ซึ่งการแสดงอารมณ์หรือพฤติกรรมอารมณ์ที่ตอบสนองต่อการรับรู้ดังกล่าวนั้น จะพัฒนาและสังเกตได้ชัดเจนขึ้นเป็นลำดับ และจะพัฒนาขึ้นเป็นพัฒนาการทางอารมณ์ เมื่อทารกเจริญเติบโตขึ้นเป็นเด็กโต (Sroufe, 1997) ซึ่งการตอบสนองความต้องการและความจำเป็นขั้นพื้นฐานของทารกจึงมีส่วน

ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ด้วย และการนอนหลับก็เป็นหนึ่งในความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่ทารกต้องการและต้องการการตอบสนองเช่นเดียวกัน

ทารกใช้เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการนอน สำหรับทารกแล้วการนอนไม่ใช่แค่การพักผ่อน เพราะช่วงที่ทารกได้นอนหลับสนิท จะรู้สึกผ่อนคลาย หายใจสม่ำเสมอ ต่อมาได้สมองจะหลั่งฮอร์โมน ที่ช่วยในการเจริญเติบโต (Growth Hormone) และจะหลั่งมากที่สุด ถ้าทารกได้รับการพักผ่อนเต็มที่และหลับสนิท การนอนหลับเท่ากับเป็นการเติมพลังให้สมองหลังจากได้ใช้มาทั้งวันกับการเรียนรู้และมีกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อทารกตื่นก็จะทำให้อารมณ์ดี มีการเรียนรู้ได้มากขึ้น เด็กทารกแรกเกิดจนถึง 3 เดือนนอนวันละ 20 ชั่วโมง อายุ 4 ถึง 6 เดือนนอนวันละ 15 ถึง 16 ชั่วโมง และอายุ 6 ถึง 18 เดือนนอนวันละ 13 ถึง 14 ชั่วโมง (สุภาวดี หาญเมธี, 2551 ก) โดยแต่ละช่วงจะหลับประมาณ 30 นาที ถึง 3 ชั่วโมง เมื่อทารกหลับสมองจะทำหน้าที่จัดการกับสิ่งที่ได้เห็น สัมผัส ได้ยิน ลิ้มรส หรือกระทำ เหมือนกับระบบจัดเก็บเอกสาร ช่วยให้ทารกได้เรียนรู้และสร้างทักษะกับความทรงจำ และเซลล์ต่าง ๆ ในร่างกายจะผลิตเอ็นไซม์โครงสร้างโปรตีน และเนื้อเยื่อเพื่อการเจริญเติบโตและซ่อมแซมร่างกายส่วนที่สึกหรอ นอกจากนี้การนอนยังช่วยเสริมสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับทารกด้วย เพราะเป็นช่วงเวลาที่ร่างกายผลิตเซลล์เม็ดเลือด เพื่อต่อสู้กับการติดเชื้อ (สุพรรณ ศรีธรรมมา, 2552) มีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อการนอนหลับของเด็ก ที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตของสมองและพัฒนาการของเด็ก เช่น การมาอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกลางวันหรือสถานรับดูแลเด็ก ทำให้เด็กต้องนอนหลับในสถานที่ไม่คุ้นเคย จึงเกิดความกลัวหรือความวิตกกังวล และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กที่เปลี่ยนไป ซึ่งมีเด็กจำนวนมากขึ้น และเด็กอื่นอาจส่งเสียงดังรบกวน สิ่งเหล่านี้มีโอกาส่งผลให้เด็กนอนหลับไม่สนิทในเวลากลางวัน (วรวิทย์ เจริญศิริ, 2549) อย่างไรก็ตามพบว่ามียุทธวิธีช่วยให้ทารกหลับได้ดีหลายประการ เช่น การทำกิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมการเล่นในเด็ก หรือเปิดดนตรีบรรเลงช้า ๆ เบา ๆ ให้เด็กฟังเวลาเด็กนอน เป็นต้น (แพง ชินพงศ์, 2550)

ดนตรีเป็นเสียงที่ได้จัดเรียบเรียงไว้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย มีแบบแผนและโครงสร้างชัดเจน เป็นเครื่องมือหรือเป็นกระบวนการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเซลล์สมองที่ช่วยในการพัฒนาสมอง ทำให้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง และส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและอารมณ์ (Rahlin, Cech, Rheault, & Stoecker, 2007) ดนตรีเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความรื่นรมย์ให้เกิดขึ้นภายในใจ ช่วยปรับให้สภาพจิตใจเด็กอยู่ในสภาวะที่สมดุล มีมุมมองในเชิงบวก ผ่อนคลาย ความตึงเครียด ลดความวิตกกังวล (Twiss, Seaver, & McCaffrey, 2006) นอกจากนี้ดนตรียังกระตุ้น เสริมสร้างและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และความจำ กระตุ้นประสาทสัมผัส การรับรู้ เสริมสร้างสมาธิ พัฒนาทักษะต่าง ๆ ลดความตึงตัวของกล้ามเนื้อ (อนุสรฯ ทองอุไร, 2551) ดนตรีจะช่วยให้ใจเย็น อารมณ์สงบ ผ่อนคลาย สบายใจ และปลดปล่อยอารมณ์ไปตามเสียงดนตรีจึงทำให้เด็กนอนหลับได้ดี และ

นอกจากนี้องค์ประกอบของดนตรีก็มีประโยชน์หลายอย่างที่แตกต่างกันไป ตามลักษณะและความหลากหลายของประเภทดนตรี (ประเสริฐ ขุนทองจันทร์, 2552)

ดนตรีประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ และแต่ละส่วนส่งผลให้ดนตรีมีประโยชน์หลากหลายต่าง ๆ กัน ได้แก่ ระดับเสียง (Pitch) ที่อยู่ในระดับต่ำและระดับสูงปานกลาง จะช่วยทำให้เกิดความรู้สึกสงบ ความดังของเสียง (Volume/ Intensity) ที่เบาและนุ่ม จะทำให้เกิดความสงบ สบายใจ ในระหว่างที่เสียงดังทำให้เกิดการเกร็งกระตุกของกล้ามเนื้อ ความดังที่เหมาะสมจะทำให้สร้างระเบียบในการควบคุมตนเองได้ดี มีความสงบ และเกิดสมาธิ ทำนองเพลง (Melody) ช่วยในการระบายความรู้สึกส่วนลึกของจิตใจ ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และลดความวิตกกังวล การประสานเสียง (Harmony) ช่วยวัดระดับอารมณ์และความรู้สึกได้ โดยดูจากปฏิริยาที่แสดงออกมาเมื่อฟังเสียงประสานจากบทเพลงที่บรรเลงออกมาในจังหวะต่าง ๆ กัน (บุญกร ลำโรงธรรม, 2551) ยิ่งไปกว่านั้นผลของดนตรีต่อร่างกาย สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราการหายใจ อัตราการเต้นของชีพจร ความดันโลหิต การตอบสนองของม่านตา ความตึงตัวของกล้ามเนื้อและการไหลเวียนโลหิต ผลของดนตรีต่อจิตใจ สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ สติสัมปชัญญะ จินตนาการ การรับรู้ภาพ และความเป็นจริง และการสื่อสารทางอวัจนภาษา (เป็นภาษาที่ใช้สิ่งอื่นนอกเหนือจากคำพูดและตัวหนังสือในการสื่อสาร) (ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา, 2550) ดังนั้นไม่ว่าเด็กจะหลับหรือตื่น เสียงดนตรีล้วนแล้วแต่มีประโยชน์กับเด็กทั้งสิ้น การเปิดดนตรีบรรเลงเบา ๆ ระหว่างที่เรียนหนังสือหรืออ่านหนังสือ จะช่วยให้เด็ก ๆ มีสมาธิสนใจในการเรียนรู้ ยืนยันโดยจากการทดลองนำดนตรีของโมสาร์ทและดนตรีในยุคคลาสิค (ดนตรีที่มีจังหวะเคาะ 60 เคาะต่อนาที) มาเปิดให้นักเรียนฟังระหว่างเรียนหนังสือ พบว่ามีการผ่อนคลายและสนใจในการเรียนได้มากขึ้น เรียนเข้าใจได้รวดเร็วขึ้น และทำคะแนนสอบได้ดีขึ้นด้วย (สุภาวดี หาญเมธี, 2551 ข)

ดนตรีบรรเลง คือ ดนตรีที่ใช้แต่เครื่องดนตรีเล่นร่วมกัน โดยไม่มีเนื้อร้อง จะเป็นวงดนตรีชนิดใดก็ตาม ดนตรีบรรเลงไทย ได้แก่ เพลงโหมโรง เพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงหางเครื่อง เพลงลูกบท เพลงภาษา และดนตรีบรรเลงสากล ได้แก่ ดนตรีคลาสสิก เช่น ซิมโฟนี (Symphony) ออร์เคสตรา (Orchestra) อุปรากร (Opera) คอนแชร์โต (Concerto) และโซนาตา (Sonata) (วันดี เกาคำ, ศราวุธ เสียงแจ่ม และเมธี เฟื่องพงศา, 2551) การฟังดนตรีบรรเลงจังหวะช้า ๆ ปานกลาง ทำนองเพลงไพเราะ อ่อนหวาน สดชื่น ร่าเริง แจ่มใส และไม่ต้องคิดตามเนื้อหาของเพลง จึงส่งผลให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายและมีความสุข (ศิริกานต์ มุกดาศิริกุล, 2549; พงษ์พันธ์ พรหมหงษ์, 2551) มีผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีปัญหาในเรื่องการนอนหลับยาก เมื่อได้ฟังเพลงบรรเลง

เบา ๆ ก่อนนอน จะช่วยทำให้สามารถนอนหลับสนิทได้เร็วขึ้น และสำหรับคนที่มีปัญหาอนอนฝันร้ายเป็นประจำ ก็พบว่าหลังจากที่ได้มีการเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ ที่มีเสียงธรรมชาติ เช่น เสียงน้ำตก เสียงคลื่นในทะเล ฟังก่อนนอน จะช่วยทำให้เกิดความรู้สึกสงบ ผ่อนคลาย และนอนหลับได้ดี (แพง ชินพงศ์, 2550) คนดรีมบรรเลงเหมาะสำหรับใช้ฟังเวลานอนเพื่อความผ่อนคลาย โดยเฉพาะเปิดให้ฟัง เมื่อเด็กหลับ จึงทำให้เด็กนอนหลับได้ดี ทั้งนี้เด็กที่นอนหลับประสาทสัมผัสทางการได้ยิน ยังรับรู้อยู่ สมองและระบบประสาทของเด็กจึงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (เสาวณีย์ สังฆโสภณ, 2548; วิทวัส วัฒนาวิบูล, 2549; จเร ลำอาจค์, 2550) ควรฟังดนตรีจังหวะให้ใกล้เคียงกับจังหวะการเต้นของหัวใจในภาวะปกติ และคลื่นเสียงจากดนตรีเหล่านี้ ช่วยทำให้คลื่นสมองเด็กมีการพัฒนาไปในทางที่ดี ช่วยสร้างสมาธิ และทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีต่อไป (เสาวณีย์ สังฆโสภณ, 2548; จเร ลำอาจค์, 2550)

การศึกษาพบว่าเด็กสามารถตอบสนองต่อเสียงดนตรีเรื่อยมาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และมารดาที่ฟังดนตรีบรรเลงทารกที่เกิดมาจะเป็นเด็กที่เลี้ยงง่าย และส่งผลให้พัฒนาการทุกด้านเจริญขึ้นเป็นลำดับ (เสาวณีย์ สังฆโสภณ, 2548; แพง ชินพงศ์, 2550) จากผลการวิจัยพบว่าดนตรีสามารถช่วยพัฒนาสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ในเด็ก (สุภาวดี เพชรชื่นสกุล, 2547) และสามารถสร้างและส่งเสริมให้เด็กมีสมาธิ ส่งผลให้มีความจำดีขึ้น (วัชรภรณ์ ธวัชชัยประชา, 2549; สุภาวดี หาญเมธี, 2551 ข) และยังพบอีกว่าช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่มีภาวะอ่อนแอของกล้ามเนื้อให้พัฒนาดีขึ้น (Mary, Donna, Wendy, & Judith, 2007) นอกจากนี้การเปิดดนตรีบรรเลงช้า ๆ ให้ทารกฟังเวลานอนจะทำให้ทารกนอนหลับได้สนิทและมีคุณภาพของการนอนหลับเพิ่มขึ้น (อารยา สิงห์สวัสดิ์, 2552) และเมื่อตื่นขึ้นมาส่งผลให้ทารกอารมณ์ดี มีความอ่อนโยนไม่ก้าวร้าว ส่งเสริมวุฒิภาวะทางอารมณ์ และมีความฉลาดทางอารมณ์ (จันทิมา ดอกไม้, 2547; สุภาวดี หาญเมธี, 2551 ข) และช่วยให้สามารถปรับตัวและช่วยจัดการกับความเครียดและส่งผลให้อารมณ์ดีในเด็กป่วยด้วย (Hendon & Bohon, 2007; Loewy, Hallan, Friedman, & Martinez, 2005)

จากที่ได้กล่าวข้างต้น ดนตรีประเภทดนตรีบรรเลง มีประโยชน์ต่อเด็กในการส่งเสริมพฤติกรรมอารมณ์ รวมทั้งช่วยให้นอนหลับได้อย่างผ่อนคลาย และการศึกษาที่ผ่านมา เป็นการศึกษาในเด็กโตและเด็กที่มีปัญหาทางสุขภาพ หรือผลการศึกษาจากต่างประเทศที่ใช้ดนตรีบรรเลงสากลหรือดนตรีคลาสสิก ซึ่งไม่พบการศึกษาผลของการให้ทารกฟังดนตรีไทยบรรเลง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการให้ทารกฟังเพลงไทยบรรเลงที่มีต่อระยะเวลาการนอนและพฤติกรรมทางอารมณ์ เนื่องจากเป็นดนตรีที่ไม่มีเนื้อร้อง ทำให้เด็กไม่ต้องติดตามเนื้อร้องนั้น ๆ และที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่เตรียมความพร้อมของเด็กเล็กในการส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ มีเด็กอยู่รวมกันจำนวนมาก อาจมีเสียงดังรบกวนเนื่องจากเป็นวัยที่ต้องการการเรียนรู้หรือ

ต้องการที่จะเล่นของเด็กแต่ละคน และเกิดความวิตกกังวลที่ต้องเปลี่ยนสถานที่อยู่หรือที่นอน
ชั่วคราวจึงยากต่อการนอนหลับ ผลของการวิจัยที่ได้ จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการ
ประยุกต์ใช้นวัตกรรม ศิลปะและวัฒนธรรมไทยในการส่งเสริมสุขภาพทารก เพื่อให้เจริญเติบโตขึ้น
เป็นเด็กไทยที่มีสุขภาพร่างกาย จิตใจและอารมณ์เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมอารมณ์ของทารก ในระยะก่อน ระหว่าง และภายหลังการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง
2. เพื่อเปรียบเทียบระยะเวลาการนอนหลับของทารก ในระยะก่อน ระหว่าง และภายหลังการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง

สมมติฐานการวิจัย

1. ทารกมีพฤติกรรมอารมณ์ในระยะก่อน ระหว่าง และภายหลังการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลงแตกต่างกันดังนี้
 - 1.1 ภายหลังการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลงทารกมีพฤติกรรมอารมณ์ดีกว่าระยะก่อนการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง
 - 1.2 ระยะระหว่างการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลงทารกมีพฤติกรรมอารมณ์ดีกว่าระยะก่อนการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง
 - 1.3 ภายหลังการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลงทารกมีพฤติกรรมอารมณ์แตกต่างกับระยะระหว่างการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง
2. ทารกมีระยะเวลาการนอนหลับ ในระยะก่อน ระหว่าง และภายหลังการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลงแตกต่างกัน
 - 2.1 ภายหลังการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลงทารกมีระยะเวลาการนอนหลับนานกว่าระยะก่อนการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง
 - 2.2 ระยะระหว่างการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลงทารกมีระยะเวลาการนอนหลับนานกว่าระยะก่อนการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง
 - 2.3 ภายหลังการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลงทารกมีระยะเวลาการนอนหลับแตกต่างกับระยะระหว่างการให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Study) ศึกษาในทารกที่มีสุขภาพปกติ และมารับบริการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ห้องปลาการ์ตูน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ห้องเด็กเล็ก ณ โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรจัดกระทำคือ การให้ฟังดนตรีไทยบรรเลง
2. ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมอารมณ์และระยะเวลาการนอนหลับของทารก

นิยามศัพท์

ทารก หมายถึง เด็กที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์อายุตั้งแต่ 0-2 ปี และมารับบริการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ห้องเด็กเล็ก ณ โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา

ระยะเวลาการนอนหลับ หมายถึง ช่วงเวลาที่นอนที่ทารกสงบและหลับตาจนกระทั่งถึงลืมตาตื่น ในช่วงเวลาหลังอาหารกลางวัน ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ห้องเด็กเล็ก ณ โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา

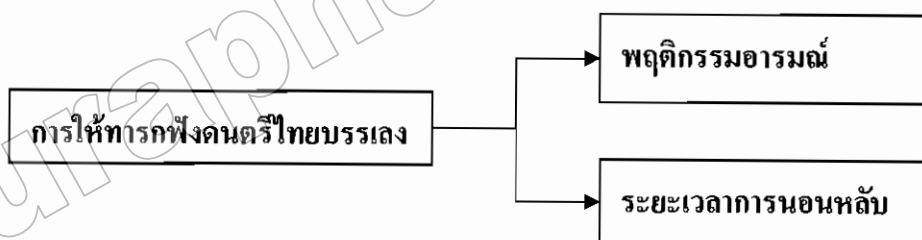
พฤติกรรมอารมณ์ หมายถึง การแสดงออกของทารก เมื่อมีความรู้สึก ความต้องการ หรือการตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ ได้แก่อารมณ์โกรธ หงุดหงิด งอแง สนุกสนาน ดีใจ และร่าเริง ประเมิน โดยการใช้แบบสอบถามพฤติกรรมอารมณ์ของทารก

ดนตรีไทยบรรเลง หมายถึง เสียงที่เกิดจากการใช้เครื่องดนตรีไทยหลายชิ้นบรรเลงเพลงที่ไม่มีเนื้อร้องที่มีทำนองแบบไทย เล่นร่วมกันด้วยจังหวะหน้าทับ 2 ชั้น ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เพลงลาวดวงเดือน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมอารมณ์ของทารก หลังจากจากการรับรู้ทางประสาทสัมผัสโดยการฟังระหว่างทารกหลับ ในวัยทารกถือเป็นรากฐานที่สำคัญ เป็นวัยที่เริ่มมีการพัฒนาทางพฤติกรรม พฤติกรรมอารมณ์ เป็นการแสดงออกทางความรู้สึกหรือความต้องการของทารกที่พัฒนาเป็นพัฒนาการทางอารมณ์เมื่อเป็นเด็กโตขึ้น การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดพัฒนาการทางอารมณ์ของชรูฟ (Sroufe, 1997) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ชรูฟเชื่อว่าเด็ก

มีการรับรู้ ความต้องการ และมีความรู้สึกที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการรับรู้สถานการณ์และ
 สิ่งแวดล้อมหรือปัจจัยต่าง ๆ และเนื่องจากทารกยังไม่สามารถสื่อสารเป็นคำพูดได้ จึงตอบสนองต่อ
 สิ่งกระตุ้นโดยใช้การแสดงพฤติกรรมอารมณ์ ให้ผู้เลี้ยงดูได้เข้าใจความรู้สึกและความต้องการว่า
 ได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อย่างเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าสิ่งที่ทารกรับรู้
 เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความรื่นรมย์ มีความสุข ผ่อนคลาย หรือถ้าเด็กได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมด้วย
 ความรักและความอบอุ่นก็จะทำให้เด็กมีพฤติกรรมอารมณ์ไปในทางที่ดีหรือมีอารมณ์ดีนั่นเอง
 สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม เช่น ทารกต้องการการนอนหลับ
 เนื่องจากเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทารก และเมื่อได้รับการดูแลและตอบสนอง
 ให้ทารกได้นอนหลับสนิทอย่างเพียงพอจะช่วยให้ทารกมีอารมณ์ดีเมื่อตื่น และสามารถช่วยส่งเสริม
 ให้มีพัฒนาการและการเจริญเติบโตได้ดีอีกด้วย แต่ถ้าเด็กนอนไม่เพียงพอพบว่าส่งผลต่อจังหวะการ
 นอนและความตื่นตัว อาจพบพฤติกรรมหงุดหงิดและโกรธง่ายได้ระหว่างวัน เด็กที่มีความผิดปกติ
 ในการนอนมักแสดงการมีระดับความตื่นตัวสูงและไม่สามารถยับยั้งภาวะตื่นตัวที่มากเกินไป
 เพื่อให้หลับได้ เมื่อมีการรบกวนการนอนหลับเกิดขึ้นในเด็ก มีรอบการนอนที่สั้นเกินไป เด็กตื่นขึ้น
 มาแล้วอแงไม่สดชื่น ซึ่งการให้ทารกฟังดนตรีไทยบรรเลงช้า ๆ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นสิ่งเร้าที่จะ
 ส่งผลให้ทารกได้ผ่อนคลาย ลดการตื่นตัว นอนหลับสนิทได้มากขึ้น เมื่อทารกอยู่ในสถานการณ์ที่
 แตกต่างจากบ้านที่นอนทุกวัน รวมทั้งจะส่งผลต่อพฤติกรรมอารมณ์ของทารกในทางที่ดีขึ้นด้วย
 โดยเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย